

УДК 338.2

Г. О. Дорошенко,
д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5535-8494>
Л. А. Калініченко,
д. е. н., професор, професор кафедри економіки та менеджменту,
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9847-8448>
Г. О. Сукрушева,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2497-9332>
І. А. Тернова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8173-2689>
Я. В. Кононенко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9708-7215>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.2.33

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ОСНОВІ ESG-ФАКТОРІВ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

Н. Doroshenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department
of Economics and Management, V. N. Karazin Kharkiv National University
L. Kalinichenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department
of Economics and Management, V. N. Karazin Kharkiv National University
H. Sukursheva,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Economics and Management, V.N. Karazin Kharkiv National University
I. Ternova,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Economics and Management, V.N. Karazin Kharkiv National University
Y. Kononenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Economics and Management, V.N. Karazin Kharkiv National University

IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS BASED ON ESG FACTORS THROUGH THE LENS OF EUROPEAN EXPERIENCE

Впровадження ESG-стандартів поступово стає двигуном трансформації у рамках досягнення Цілей сталого розвитку, оскільки підприємства оцінюють їх як ефективний інструмент підвищення ефективності співпраці з усіма стейкхолдерами, мінімізації ризиків та підвищення ступеня адаптивності бізнес-моделі до нестабільних умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Суб'єкти господарювання поступово розуміють необхідність впровадження ESG-прин-

ципів у свою практичну діяльність. Запорукою ефективності такого впровадження є усвідомлений поділ цінностей відповідального бізнесу як з боку органів державної та місцевої влади, так і на всіх рівнях компанії. Метою роботи є поглиблене дослідження сутності ESG-факторів і становлення системи використання та регулювання ESG діяльності в світі та Європейському Союзі, що сприятиме активнішому впровадженню такої діяльності на території України. Повномасштабна війна, що розв'язана Росією, завдає масштабних руйнувань, екологічних лих, формує нові види соціально-економічних проблем та поглиблює вже наявні, особливо це стосується південно-східних регіонів. Така ситуація не лише не відсуває тему ESG на задній план, а навпаки підвищує її актуальність.

The introduction of ESG standards is gradually becoming an engine of transformation within the framework of achieving the Sustainable Development Goals, as companies evaluate them as an effective tool for improving the efficiency of cooperation with all stakeholders; minimizing risks and increasing the degree of adaptability of the business model to unstable conditions of the external and internal environment. Business entities gradually understand the need to implement ESG principles in their practical activities. The key to the effectiveness of such implementation is the conscious sharing of the values of responsible business both by state and local authorities and at all levels of the company. The purpose of the work is an in-depth study of the essence of ESG factors and the formation of a system for the use and regulation of ESG activities in the world and the European Union, which will contribute to the more active implementation of such activities on the territory of Ukraine. The full-scale war unleashed by Russia causes large-scale destruction, environmental disasters, creates new types of socio-economic problems and deepens existing ones, especially in the southeastern regions. Such a situation not only does not push the topic of ESG to the background, but on the contrary increases its relevance. Business entities gradually understand the need to implement ESG principles in their practical activities. The key to the effectiveness of such implementation is the conscious sharing of the values of responsible business both by state and local authorities and at all levels of the company. Reconstruction of the economy and business on the basis of ESG management requires the support of the state and communities, the development of a balanced policy, the creation of effective business incentives, and wide coverage of the positive practice of implementing such initiatives. However, business efforts to be socially and environmentally responsible and more transparent about their sustainability in a volatile, uncertain, complex and ambiguous environment will pay off. Because responsible enterprises, whose activities are supported by the commitment of consumers, communities and other stakeholders, are less prone to systematic risks.

*Ключові слова: ESG-факторів, ЕС, регулювання, сталий розвиток.
Key words: ESG factors, EU, regulation, sustainable development.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Сталий розвиток в останні десятиріччя стає провідним трендом світової економіки. У розвинутих країнах культивується зацікавленість споживачів та широкої громадськості у розкритті підприємствами інформації щодо фінансової та податкової спроможності, корпоративної етики, якості продуктів та сервісів, соціальної відповідальності бізнесу. У відповідь на фінансові та економічні кризи початку двадцятого століття ООН сформулювала Глобальний план з викоринення бідності, скорочення нерівності та захисту планети. Тобто, були сформульовані Цілі сталого розвитку. Кількість країн, що до них приєдналися вже у 2015 році, становила 193. Суспільство у стабільних країнах формує підвищений соціальний запит на стійкий розвиток, розробку кор-

поративних, муніципальних та національних стратегій ефективного управління для досягнення Цілей сталого розвитку. В продовження цього тренду Фінансова ініціатива Програми ООН з навколишнього середовища закріпила пропозицію з використання екологічної чистоти, соціального внеску та прозорого управління як показників, що дозволяють оцінити нефінансові сторони ефективності, які можуть використовуватися як додаткові характеристики для прийняття рішень при фінансуванні. Діяльність з підвищення загальної відповідальності компаній, що включає екологічну, соціальну та управлінську, є рушійною силою сталого управління компаніями та ключовими елементами майбутнього світового господарства.

Відповідні тенденції спостерігалися і в Україні до початку війни, які відобразилися в Національних цілях сталого розвитку (Указ Президента України №722/2019

Рис. 1. Ключові ESG-фактори та взаємозв'язок між ними

Джерело: узагальнено авторами на основі відкритих джерел.

[1]), та поступово інтегрувалися у соціальну та економічну державну політику на період до 2030 року.

З огляду на глобальність змін клімату, погіршення екологічної ситуації, посилення значимості соціально відповідальних підходів до ведення бізнесу, необхідність оцінки інтеграції принципів сталого розвитку у бізнес-процеси компаній продовжує зростати. Впровадження ESG-стандартів поступово стає двигуном трансформації у рамках досягнення Цілей сталого розвитку, оскільки підприємства оцінюють їх як ефективний інструмент підвищення ефективності співпраці з інвесторами, постачальниками, покупцями, персоналом та іншими діловими партнерами, мінімізації ризиків та підвищення ступеня адаптивності бізнес-моделі до нестабільних умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Суб'єкти господарювання поступово розуміють необхідність впровадження ESG-принципів у свою практичну діяльність. Запорукою ефективності такого впровадження є усвідомлений поділ цінностей відповідального бізнесу як з боку органів державної та місцевої влади, так і на всіх рівнях компанії (досвід Ради директорів, проактивний підхід менеджменту, внутрішня ефективна мотивація всіх співробітників — все це сприяє переходу до управління, заснованому на ESG-принципах).

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ

Дослідження теоретичних та практичних питань проблем сталого розвитку та впровадження ESG-принципів досліджувалося в роботах Бен-Амара, Болтона, К. Брукса, Р. Бзмптона, И. Ойкономю, Р. Сассена, А. Халаби, П. Чолле та інших авторів. Актуальність дослідження питань доцільності ведення бізнесу на основі ESG-принципів підвищується протягом останніх років. Значна частина досліджень спрямована на оцінку доцільності їх

впровадження не лише з позиції відповідального управління, а й з точки зору ефективності бізнесу. Наприклад, Бен-Амар довів, що стійкість компанії підвищується за рахунок успішного впровадження ESG-менеджменту [2]. Резаї виявив, що компанії можуть максимізувати корпоративну цінність лише тоді, коли вони досягають показників ESG-діяльності [3]. Таким чином, попередні дослідження можуть підтвердити, що корпоративна ESG-діяльність допомагає досягти сталого зростання. З іншого боку, існують дослідження, які показують, що зусилля компаній з впровадження ESG-стандартів призводять до непотрібних витрат, що скоріше підриває корпоративну цінність. Бармеа та Рубін зазначають, що управління ESG швидше погіршує фінансовий стан через додаткові витрати, що погіршує сприйняття ESG-принципів бізнесом [4]. Неоднозначність отриманих результатів вимагає продовження досліджень та роз'яснювальної роботи для формування сприйняття діяльності на основі ESG-принципів як обов'язкового елемента сучасного корпоративного управління.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Згідно з Глобальним договором ООН, найбільша складність, з якою стикаються компанії у просуванні роботи, пов'язаної з Цілями сталого розвитку, це низька поінформованість громадськості (55,3%) [5]. Відповідно, метою роботи є поглиблене дослідження сутності ESG-факторів і становлення системи впровадження та регулювання ESG діяльності в світі та Європейському Союзі, що сприятиме активнішому впровадженню такої діяльності на території України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасні дослідження у сфері сталого розвитку сконцентровані на впровадженні його в якості обов'язкового елемента стратегії та складової організаційного процесу

Таблиця 1. Основні події та домовленості, що передували впровадженню ESG-принципів у практичну діяльність

Рік	Подія
1987 р.	Міжнародна комісія ООН з навколишнього середовища та розвитку дає трактування терміну «сталий розвиток» як розвиток, при якому поточна діяльність та задоволення потреб сучасного суспільства не завдають шкоди для наступних поколінь.
1992 р.	На конференції ООН (United Nations Conference on Environment and Development) було прийнято документ – «Порядок денний на XXI століття», який став програмою дій, спрямованою на реалізацію національними урядами концепції глобального сталого розвитку.
1997 р.	Було створено Глобальну ініціативу зі звітності (Global Reporting Initiative), яка згодом стала міжнародним стандартом звітності для добровільного застосування організаціями, що звітують щодо сталого розвитку.
2000 р.	Заснування некомерційної організації з розкриття інформації про вуглецеві викиди (Carbon Disclosure Project).
2006 р.	Було сформовано принципи відповідального інвестування (Principles for Responsible Investment). Принципи передбачають облік ESG-факторів компаніями під час ухвалення інвестиційних рішень.
2007 р.	Засновано Раду щодо стандартів розкриття інформації про клімат (Climate Disclosure Standards Board). Ця організація розробила єдиний шаблон звіту для компаній, що звітують щодо сталого розвитку.
2014 р.	Європейською комісією затверджено Директиву з нефінансової звітності для великих компаній із зайнятістю понад 500 осіб.
2015 р.	Розробка ООН довгострокового порядку денного з метою сталого розвитку до 2030 року.
2019 р.	На Всесвітньому економічному форумі була представлена ESG карта (ESG Ecosystem Map), в якій були об'єднані всі найважливіші ESG-ініціативи.
2020 р.	У звіті Всесвітнього економічного форуму ризику, пов'язані зі зміною клімату, поставлені на перше місце.
2021 р.	На зустрічі Робочої групи зі стійкого фінансування (Sustainable Finance Study Group) з країнами G20 обговорювалася розробка багаторічної дорожньої карти зі стійкого фінансування з метою розгляду основних перешкод і ключових дій у напрямку сталого розвитку для країн G20.

Джерело: узагальнено авторами на основі відкритих джерел.

діяльності підприємств. Стійкий розвиток прийнято оцінювати у трьох окремих категоріях — Environmental (вплив на довкілля), Social (персонал та місцева громада), Governance (управління, іноді звужується до корпоративного управління), які називають критеріями ESG. Компанії прагнуть враховувати принципи екологічної, соціальної та управлінської ефективності під час реалізації своєї стратегії розвитку. Разом з тим кожна зі складових комплексу ESG-факторів має свою структуру, що відображає сучасні вимоги до сутнісного наповнення цього поняття. Ключові ESG-фактори та взаємозв'язок між ними представлено на рисунку 1.

Повномасштабна війна, що розв'язана Росією, завдає масштабних руйнувань, екологічних лих, формує нові види соціально-економічних проблем та поглиблює вже наявні, особливо це стосується південно-східних регіонів. Така ситуація не лише не знизила актуальності вимог і потреб виконання Цілей сталого розвитку, а, навпаки, підкреслила їх актуальність.

Отримання Україною 22 червня 2022 року статусу кандидата до вступу в ЄС наклало додаткових зобов'язань перед нашою країною щодо реалізації Цілей сталого розвитку та здійснення інвестування на засадах сталого фінансування. "Повномасштабна війна стала чинником, який підняв питання ESG на ще вищий щабель пріоритетів. Гуманітарна катастрофа через вторгнення загострила увагу на соціальному аспекті (літера S). Воєнний стан в Україні змусив бізнеси переглянути і знайти нові управлінські підходи (літера G), і більше того, почати ухвалювати рішення, значною мірою враховуючи етичні аспекти. Екологічна шкода, якої нині зазнає Україна, додатково довела, що війна є визнаною

екологічною катастрофою (літера E). Тому не дивно, що війна не тільки не відсунула тему ESG на задній план, а навпаки — суттєво підштовхнула до обов'язкового врахування ESG-міркувань у вирішенні чи не усіх питань діяльності кожного окремого бізнесу та країни в цілому" [6].

Для кращого розуміння шляху, пройденого розвиненими країнами для активного впровадження ESG-принципів у практичну діяльність, доцільно розглянути основні етапи цього шляху.

Таким чином, бачимо, що питанням нефінансової ефективності, вирішенню екологічних, соціальних та управлінських проблем приділяється все більша увага.

Багато компаній впроваджують заходи з адаптації кращих європейських практик щодо оцінки впливу соціальних, екологічних та управлінських впливів на оточення. Наприклад, корпорація KERNEL в Україні оголосила дотримання деяких принципів сталого розвитку та ESG, впроваджуючи гнучкі системи управління, що забезпечують децентралізацію та швидкість ухвалення рішень, ефективне управління природними ресурсами, адаптацію та підтримку співробітників, інвестування у розвиток соціального капіталу. Також корпорація реалізує проєкти з декарбонізації та розвитку біоенергетики, зокрема виробництва біометану [6].

Якщо говорити про фінансовий ринок, то необхідно зазначити, що наприкінці 2022 року вітчизняні емітенти провели випуски "зелених" облігацій, а Мінфін та Нацбанк розглядають такі фінансові зобов'язання як доцільний інструмент залучення інвестицій як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку для відновлення вітчизняної економіки. При цьому європейські компанії активно фінансують ESG-напрямок та розробляють нові продукти, які дозволяють інтегрувати ESG-рішення в політику організації з тим, щоб знизити негативний вплив, який здійснюють на екологічну та соціальну сферу.

Пріоритетами поточного моменту розвитку цивілізації є завдання щодо пом'якшення наслідків зміни клімату. На підтвердження цієї тези: експерти найбільшої швейцарської перестраховальної компанії Re вважають, що до 2050 року на 13,9% скоротиться світовий ВВП, якщо глобальна температура підвищиться на 2,6 °C, і це за умови, що певна частина пом'якшувальних заходів буде вдало реалізована [7]. В умовах загострення кліматичної кризи 136 країн світу, включаючи США, ЄС, Китай, Японію, Німеччину та Корею, оголосили про вуглецеву нейтральність до 2050 року, і уряд та регіональна влада кожної країни вимагають впровадження ESG шляхом формування відповідних законів та правил.

Цілі сталого розвитку ООН вимагають інвестицій у розмірі 5—7 трлн доларів США на рік до 2030 року. Оскільки ця сума виходить далеко за межі бюджету урядів, значна частина фінансування має надходити з приватних джерел. Багато компаній обговорюють свою відповідальність: зменшення перевиробництва, перехід на альтернативні джерела живлення, зниження рівня викидів CO₂ в атмосферу, готовність інвестування в екологічно дружні проєкти. Управління та інвестування на

основі ESG-факторів вимагає від компаній додаткових зусиль та витрат. Якщо ESG-менеджмент сприяє стійкому зростанню компанії, діяльність компанії підтримується на рівні громади та держави, то компанія буде витрачати зусилля, час і гроші на цю діяльність.

З цих позицій суспільство та уряд повинні сформулювати сприятливі умови для компаній, що втілюють управління на основі ESG-факторів. Цьому буде сприяти створення на міждержавному рівні стандартних рамок для однозначного визначення того, що означає стійке інвестування, розробка показників для оцінки фінансових а також соціальних і екологічних показників різних стратегій ESG. Мобілізація фінансових потоків у ESG-проекти відповідає Цілям сталого розвитку. Про це також свідчить історична угода держав-членів ООН на цю тему, яку називають Аджі-Абебською програмою дій. Вона включає "більше 100 конкретних заходів щодо фінансування сталого розвитку, перетворення глобальної економіки та досягнення цілей у сфері сталого розвитку" [8].

Подальші дії включають визначення стандарту "зелених" облігацій, основи гармонізації базових індексів стійкості, уточнення обов'язків фінансових посередників щодо стійкості та поліпшення розкриття корпоративної інформації, що пов'язана з впливом на клімат. Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року також націлений на мінімізацію ризиків, які безпосередньо впливають на "зелене" фінансування. Також у ньому виділяються "вузькі місця", що лежать в основі інвестиційного розриву, серед яких: відсутність загального визначення терміну "стійкого інвестування"; брак інформації щодо його внеску у сталий розвиток; недостатня прозорість та надійність критеріїв для оцінки фінансових та нефінансових показників ESG. Однак розгляд фінансування, спрямованого на досягнення суто екологічних цілей у широкому значенні, може ввести в оману щодо повного досягнення стандарту ESG.

Можна стверджувати, що хоча зусилля щодо розмежування проблем клімату та інших соціальних цілей у межах відповідального управління корисні (для уникнення плутанини щодо впливу різних фінансових інструментів), вони дійсно можуть спровокувати відмову від оцінки зв'язку між цими сферами. Досягнення пом'якшення наслідків зміни клімату має йти пліч-о-пліч з більш широкими цілями сталого розвитку і інструменти ESG повинні бути структуровані таким чином, щоб інвестори могли чітко це визнати. Якщо інвестиції обмежуються лише цілями на кшталт енергоефективності або стійкості до зміни клімату та ігнорують соціальні цілі, то таке інвестування не може розглядатися як стале інвестування. Одна з цілей Плану сталого розвитку на період до 2030 року повинна полягати у використанні реформ фінансових послуг для вирішення соціальних та екологічних проблем шляхом заохочення відповідальних інвестицій у всьому ЄС.

Це дасть можливість створити нові правила, нові механізми, що сприятимуть стійким інвестиціям та похідним фінансовим інструментам для проєктів, що пов'язані з вирішенням Цілей сталого розвитку. Крім того, фінансові установи часто використовують Цілі сталого розвитку як контрольні показники у своїх звітах про вплив ESG. Згідно з опитуванням Глобальної мережі з

інвестування у дію (GIIN), понад 60 % інвесторів відстежують деякі або всі з наявних показників впливу відповідно ESG-факторів [9]. Методології, основані на врахуванні ESG-факторів, стануть найвпливовішою основою для розвитку сталого інвестування в найближчі роки. Вони будуть вказівниками для фінансових інститутів та впливових індивідуальних інвесторів на те, що є найбільш важливими глобальними екологічними та соціальними проблемами і на яких галузях інвестори повинні зосередитися, а також розширюватиме їх зацікавленість у реалізації інших питань ESG, пов'язаних з якістю життя бенефіціарів або етичними поглядами, якщо це не становитиме ризику, фінансових збитків для інвестицій.

Підвищення рівня взаємодії власників активів зі своїми бенефіціарами матиме додаткову перевагу у сприянні діалогу між фінансовими установами та індивідуальними інвесторами. Це допоможе підвищити довіру інвесторів та підзвітність у рамках системи в цілому.

Реалізація дій, що сприяють впровадженню відповідальної інвестиційної практики, може допомогти вирішити ці проблеми та забезпечити підвищення ролі фінансового сектору у підтримці сталого зростання. Це визначає необхідність приділяти більше уваги заохоченню належного управління, більшої прозорості та підзвітності, а також вирівнюванню стимулів між компаніями, що залучають капітал, постачальниками капіталу (вкладниками та бенефіціарами) та інвестиційним ланцюжком, який їх з'єднує [10]. Інтеграція факторів ESG у процес прийняття інвестиційних рішень може призвести до перерозподілу капіталу на користь компаній, які добре працюють за критеріями ESG, що буде сприяти підвищенню їх конкурентоспроможності. Ступінь, в якій це відбуватиметься, залежатиме від ступеня інтеграції ESG і від того, наскільки інвестор розділяє та намагається впровадити у життя Цілі сталого розвитку.

Ще п'ять років тому прихильність ESG-принципам розглядалася інвесторами як додатковий фактор для прийняття рішення щодо фінансування, зараз управління на основі ESG-факторів стає ключовою стратегією сталого зростання компаній, що базується на прихильності стейкхолдерів та впливає на вибір бренду споживачами. Саме тому необхідно ставити та вирішувати питання ознайомлення широких верств громадськості з ESG-факторами, їх оцінкою та відповідним чином формувати запит на соціально-екологічно відповідальну поведінку компаній, впровадження найефективніших моделей управління. Такий запит та можливість його задоволення буде формувати додаткову цінність для компаній і зустрічний рух корпорації та громади один до одного.

Однак виконання ESG-ініціатив може стати серйозним викликом для багатьох, особливо з урахуванням величезних збитків, що нанесла війна вітчизняному бізнесу. Деякі суб'єкти господарювання поки що не занурені в ESG-тематику, а якісь намагаються сфокусуватися на тих напрямках, що здатні принести прибуток у короткостроковій перспективі. Зростає ймовірність того, що бізнес, який постраждав від повномасштабного вторгнення, може позбавитись пріоритету реалізації дорогої екологічної або соціально-стійкої політики, що різко знизить шанси національного відновлення відповідно до Цілей сталого розвитку. Перебудова еконо-

міки та бізнесу на засадах ESG-менеджменту потребує підтримки держави та громад, вироблення збалансованої політики, створення ефективних бізнес-стимулів, широкого висвітлення позитивної практики впровадження таких ініціатив. Проте зусилля бізнесу щодо забезпечення соціальної та екологічної відповідальності та більшої прозорості щодо своєї стійкості в умовах нестабільного, невизначеного, складного та неоднозначного середовища, окупляться. Оскільки відповідальні підприємства, діяльність яких підтримується прихильністю споживачів, громади та інших стейкхолдерів, менш схильні до систематичних ризиків.

ВИСНОВКИ

Постійні дискусії щодо відповідального корпоративного менеджменту, забезпечення функціонування низьковуглецевої економіки, стійкий розвиток та реалізація Принципів відповідального інвестування ООН відображають вимоги часу до формування нових підходів до управління.

Досягнення Цілей сталого розвитку передбачає напружену роботу, запровадження ефективних методів та гнучкості для адаптації до нових реалій та постійної зміни тенденцій. Ці аспекти чітко наголошують на необхідності вдосконалення стандартів, досягнення прозорості та однорідності визначень, інструментів оцінки ESG-факторів. Для сприяння досягненню Цілей ООН у сфері сталого розвитку повинна бути розроблена політика, спрямована на заохочення відповідальної інвестиційної практики та прозорості підзвітної фінансової системи з узгодженими стимулами від інвестора до кінцевого бенефіціара. Прийняття інвестиційних критеріїв ESG спрямоване на створення такої форми фінансування, що сприяє досягненню Цілей сталого розвитку, на вирішення екологічних проблем, боротьбу з безробіттям, нерівністю.

Література:

1. Указ Президента України (2019) Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (Accessed 30 Dec. 2023).
2. Ben-Amar, W.; Chang, M.; McIlkenny, P. Board gender diversity and corporate response to sustainability initiatives: Evidence from the carbon disclosure project. *J. Bus. Ethic* 2017, 142, 369—383.
3. Rezaee, Z. Business Sustainability Research: A Theoretical and Integrated Perspective. *J. Account. Lit.* 2016, 36, 48—64.
4. Barnea, A.; Rubin, A. Corporate Social Responsibility as a Conflict Between Shareholders. *J. Bus. Ethics* 2010, 97, 71—86.
5. Глобальний договір ООН [online]. Available at: <https://unglobalcompact.org/> (Accessed 30 Dec. 2023).
6. Кому і навіщо потрібна ESG-звітність під час війни. як слідування принципам ESG може допомогти в повоєнній відбудові країни. [online]. Available at: <https://mind.ua/publications/20257249-komu-i-navishcho-potribna-esg-zvitnist-pid-chas-vijni> (Accessed 30 Dec. 2023).
7. Світова економіка може втратити до 18% глобального ВВП до 2050 року через зміну клімату, якщо не вжити попереджувальних заходів [online]. Available

at: <https://mezha.net/ua/bukvy/svitova-ekonomika-do-2050-roku-mozhe-vtratiti-do-18-vvp-cherez-zmini-klimatu-zvit> (Accessed 30 Dec. 2023).

8. Перетворення нашого світу: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року. [online]. Available at: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030-UA.pdf>

9. Impact Investment. Financing Solutions for Sustainable Development [online]. Available at: <https://promprylad.ua/ua/impact-investing-undp/> (Accessed 30 Dec. 2023).

10. Resilience of large investments and critical infrastructures in Europe to climate change [online]. Available at: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC100313> (Accessed 30 Dec. 2023).

References:

1. President of Ukraine (2019), Decree "About the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030", [online], Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (Accessed 30 Dec. 2023).
2. Ben-Amar, W. Chang, M. and McIlkenny, P. (2017), "Board gender diversity and corporate response to sustainability initiatives: Evidence from the carbon disclosure project", *J. Bus. Ethic*, vol. 142, pp. 369—383.
3. Rezaee, Z. (2016), "Business Sustainability Research: A Theoretical and Integrated Perspective", *J. Account. Lit.*, vol. 36, pp. 48—64.
4. Barnea, A. and Rubin, A. (2010), "Corporate Social Responsibility as a Conflict Between Shareholders", *J. Bus. Ethics*, vol. 97, pp. 71—86.
5. UN (2000), "UN Global Compact", [online], Available at: <https://unglobalcompact.org/> (Accessed 30 Dec. 2023).
6. Sereda, S. (2023), "Who needs ESG reporting in times of war and why? how following ESG principles can help in the country's post-war reconstruction", [online], Available at: <https://mind.ua/publications/20257249-komu-i-navishcho-potribna-esg-zvitnist-pid-chas-vijni> (Accessed 30 Dec. 2023).
7. Bukvy (2021), "The world economy could lose up to 18% of global GDP by 2050 due to climate change if no preventive measures are taken", [online], Available at: <https://mezha.net/ua/bukvy/svitova-ekonomika-do-2050-roku-mozhe-vtratiti-do-18-vvp-cherez-zmini-klimatu-zvit> (Accessed 30 Dec. 2023).
8. UN (2015), "Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development", [online], Available at: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030-UA.pdf> (Accessed 30 Dec. 2023).
9. Promprylad (2023), "Impact Investment. Financing Solutions for Sustainable Development", [online], Available at: <https://promprylad.ua/ua/impact-investing-undp/> (Accessed 30 Dec. 2023).
10. European Commission (2016), "Resilience of large investments and critical infrastructures in Europe to climate change", [online], Available at: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC100313> (Accessed 30 Dec. 2023).

Стаття надійшла до редакції 05.01.2024 р.